

Albert Popławski

Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni

BEZPIECZEŃSTWO IMPREZ MASOWYCH — WYBRANE ZAGADNIENIA

STRESZCZENIE

Zapewnienie bezpieczeństwa imprez masowych spoczywa na podmiotach administracji publicznej, Policji oraz innych służbach i instytucjach. Imprezy masowe wymagają wielu skoordynowanych działań ze strony organizatora i pozostałych podmiotów w celu zapewnienia bezpieczeństwa ich uczestnikom. W artykule scharakteryzowano najważniejsze zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych, przedstawiono podstawowe definicje odnoszące się do pojęcia bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa imprezy masowej, opisano również zakres kompetencji służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Dodatkowo przedstawiono zagrożenia, jakie mogą wystąpić podczas trwania imprezy masowej.

Słowa kluczowe:

bezpieczeństwo, organizator, służby porządkowe i informacyjne, zagrożenie.

Wstęp

Zaplanowanie i zabezpieczenie imprezy masowej stanowi nie lada wyzwanie organizacyjne. To szereg skoordynowanych działań obejmujących zapewnienie bezpieczeństwa zarówno uczestnikom, jak i widzom. Imprezy masowe od dłuższego czasu cieszą się wielką popularnością, zachęcając swoją różnorodnością. To powoduje, że zmianie ulega też charakter zagrożeń. Zabezpieczenie imprezy masowej wymaga wdrożenia i zastosowania wielu procedur mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i zapewnienie ochrony (zdrowia, życia, mienia) jej uczestników. Taki obowiązek spoczywa nie tylko na organizatorze, ale także na innych podmiotach, jak wójt, burmistrz, prezydent miasta, wojewoda, Policja czy Państwowa Straż Pożarna

wraz z zespołami i służbami wykonującymi zadania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego¹.

Charakterystyka imprez masowych

Zgodnie z definicją ustawową do imprez masowych zalicza się imprezy sportowe (m.in. mecze piłkarskie, imprezy motorowe, biegowe), koncerty oraz festiwale, targi, konferencje, wydarzenia artystyczne i religijne, które odgrywają ważną rolę w funkcjonowaniu społeczeństwa. Stały się one jednym z elementów życia społecznego, kulturalnego oraz politycznego. Ich zróżnicowany charakter wywołuje wiele emocji i przeżyć, czyniąc dane „widowisko” czymś szczególnym.

W ostatnich latach imprezy masowe stały się bardzo popularne. Dużym zainteresowaniem w naszym kraju cieszą się te o charakterze widowiskowym, szczególnie koncerty i festiwale. To wpływa pozytywnie na obraz Polski, ale jednocześnie stanowi duże wyzwanie dla organizatorów oraz osób odpowiedzialnych za szeroko rozumiane bezpieczeństwo uczestników.

Zorganizowanie tego rodzaju przedsięwzięcia obliguje do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa (ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych). Jednocześnie nie każde z organizowanych wydarzeń wymaga uzyskania zezwolenia bądź obowiązku zgłoszenia. W rezultacie duża liczba imprez nie podlega ani ewidencji, ani kontroli przez organy instytucji publicznych czy organizacji pozarządowych.

Dla zobrazowania przeprowadzanych działań zabezpieczających podczas imprez masowych przydatne są raporty Komendy Głównej Policji. Według raportu KGP działania zabezpieczająco-ochronne podjęte przez Policję w 2015 roku obejmowały 7 193 imprezy masowe w całym kraju, z czego 200 zostało zakwalifikowanych do widowisk o podwyższonym ryzyku, stanowiąc 2,8% ogółu przedsięwzięć masowych. Wśród zorganizowanych wydarzeń znaczny udział miały imprezy artystyczno-rozrywkowe, których zorganizowano 3 646 (stanowiły 50,7% ogółu imprez), imprezy sportowe — 2 504 (34,8%), mecze piłki nożnej — 1 043 (prawie 15%)². W raporcie brak jest danych, które ujawniałyby widowiska o charakterze społecznym, konferencyjnym, uroczystości religijnych, sympozjów oraz wszystkich tych wyda-

¹ P. Suski, *Zgromadzenia i imprezy masowe*, LexisNexis, Warszawa 2010, s. 317.

² *Bezpieczeństwo imprez masowych w 2015 roku*, raport opracowany przez Komendę Główną Policji, [online], www.kpk.policja.gov.pl/kpk/statystyki/11,Dane-statystyczne.html [dostęp 17.05.2016].

rzeń, które nie mieszczą się w zapisach prawnych *Ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych*³.

Nie można jednak zakładać, że wydarzenia zwolnione od przestrzegania wspomnianej ustawy są mniej zagrożone. Każde z przedsięwzięć wymaga należytego zabezpieczenia. Obowiązkiem organizatora jest zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom niezależnie od rodzaju i charakteru wydarzenia, przy zastosowaniu przepisów prawa.

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych ściśle reguluje zobowiązania organizatorów do realizowania wymogów dotyczących bezpieczeństwa uczestników, ochrony porządku publicznego, zabezpieczenia medycznego oraz przygotowania obiektów pod względem technicznym.

Zapewnienie bezpieczeństwa podczas trwania imprezy masowej po stronie organizatora zawiera:

- spełnienie wymogów wyrażonych w przepisach prawa budowlanego, w przepisach sanitarnych i ochrony przeciwpożarowej;
- zapewnienie udziału służb informacyjnych i porządkowych oraz kierownika ds. bezpieczeństwa;
- zapewnienie pomocy medycznej;
- zapewnienie zaplecza higieniczno-sanitarnego;
- wyznaczenie dróg ewakuacyjnych;
- zapewnienie łączności;
- zapewnienie odpowiedniego sprzętu ratowniczego oraz gaśniczego;
- wyznaczenie miejsca dla służb kierujących zabezpieczeniem⁴.

Założenia te nie zwalniają właściwych służb oraz instytucji z ich fundamentalnych obowiązków i konieczności przestrzegania wszystkich zapisów prawa. Każde wydarzenie w mniejszym lub większym stopniu wpływa na otoczenie. Uwarunkowane jest to rodzajem i rozmiarem imprezy. Organizacja jakiegokolwiek wydarzenia nie jest możliwa bez zaangażowania się zainteresowanych stron: publicznej, prywatnej i społecznej. Dodatkowo wykonywanie wspólnych działań dotyka wielu obszarów: bezpieczeństwa, logistyki, infrastruktury, marketingu, informacji, w tym mediów, a także zaangażowania społecznego⁵. Lokalne komitety organi-

³ *Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych*, Dz.U. 2013, poz. 611.

⁴ S. Parszowski, A. Kruczyński, *Imprezy masowe, organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki*, Difin SA, Warszawa 2015, s. 15.

⁵ Tamże, s. 16.

zacyjne są powoływane w celu koordynowania poszczególnych zadań. Składają się one z przedstawicieli organizatora oraz partnerów biznesowych, przedstawicieli administracji lokalnej, zarządców infrastruktury, dostawców mediów i przewoźników publicznych, w ich skład wchodzi też służby bezpieczeństwa i porządku publicznego, a czasem reprezentanci innych służb i organów.

Definiowanie imprez masowych

Aktem prawnym regulującym różnego rodzaju wydarzenia rozrywkowe i sportowe jest ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych⁶. Pod pojęciem imprezy masowej rozumie się w niej masową imprezę artystyczno-rozrywkową i masową imprezę sportową, w tym mecz piłki nożnej. Wydarzenia takie można organizować na stadionach i halach sportowych oraz w obiektach, w których zostały spełnione wszystkie warunki przewidziane przepisami prawa i bezpieczeństwa. Poniżej definicje imprez masowych sformułowane przez Parszowskiego i Kruczyńskiego⁷.

Impreza masowa artystyczno-rozrywkowa „to wydarzenie o charakterze artystycznym, rozrywkowym lub zorganizowane publicznie oglądanie przekazu telewizyjnego na ekranach lub urządzeniach umożliwiających uzyskanie obrazu o przekątnej przekraczającej 3 m, która ma się odbyć:

- a) na stadionie, w innym obiekcie niebędącym budynkiem lub na terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej, na których liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000;
- b) w hali sportowej lub w innym budynku umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej, w których liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 500”.

Wydarzenia sportowe „mają na celu współzawodnictwo sportowe lub popularyzowanie kultury fizycznej, organizowane są na:

⁶ Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku..., dz. cyt.

⁷ S. Parszowski, A. Kruczyński, *Imprezy...*, dz. cyt., s. 18.

- a) stadionie lub w innym obiekcie niebędącym budynkiem, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000, a w przypadku hali sportowej lub innego budynku umożliwiającego przeprowadzenie imprezy masowej nie mniej niż 300;
- b) terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 1000”.

Mecze piłki nożnej „to sportowa impreza masowa mająca na celu współzawodnictwo w dyscyplinie piłki nożnej, organizowana na stadionie lub w innym obiekcie sportowym, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, ustalona zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000”.

Z definicji tych zostały przez ustawodawcę wyłączone imprezy, które odbywają się w teatrach, operetkach, operach, kinach, bibliotekach, filharmoniach, muzeach, galeriach, domach kultury i placówkach oświatowych. Dodatkowo zostały wyłączone imprezy o charakterze sportowym organizowane dla osób niepełnosprawnych. Zapisy ustawy nie są stosowane wobec imprez nieodpłatnych organizowanych na terenie zamkniętym będącym w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych (nadzorowanych bądź podporządkowanych) ministrowi obrony narodowej, ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, ministrowi sprawiedliwości oraz ministrom właściwym: oświaty i wychowania, szkolnictwa wyższego, kultury fizycznej, o ile jednostki te są organizatorami imprezy masowej w rozumieniu *Ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych* (art. 2)⁸.

Definiowanie bezpieczeństwa imprezy masowej

Bezpieczeństwo jest potrzebą podmiotową. Jego brak wywołuje niepewność. Proces kształtowania bezpieczeństwa przyczynia się do wzmocnienia więzi, relacji w budowaniu wspólnego zaufania. Istnieje wiele definicji tego zagadnienia. Niektóre z nich autor postanowił przytoczyć.

⁸ B. Wiśniewski, R. Socha, M. Gracz, *Zasadnicze problemy prawno-organizacyjne bezpieczeństwa masowych imprez sportowych*, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2010, s. 9.

Bezpieczeństwo publiczne to „ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój, suwerenność państwa, obowiązek ochrony i bezpieczeństwa publicznego spoczywa na wszystkich organach władzy i administracji państwowej oraz na innych organach państwowych, społecznych i na obywatelach”⁹.

Bezpieczeństwo widowiska masowego „polega na spełnieniu przez jej organizatorów wymogów w zakresie bezpieczeństwa osobom uczestniczącym w imprezie, ochrony porządku publicznego, zabezpieczenia pod względem medycznym oraz zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego obiektów budowlanych wraz ze służącymi tym obiektom instalacjami i urządzeniami technicznymi, w szczególności przeciwpożarowymi i sanitarnymi (art. 5 ust. 2)”¹⁰.

Bezpieczeństwo imprezy masowej jest to szeroko rozumiane działanie organizatora, który w sposób skoordynowany wraz z innymi podmiotami prowadzi działania mające na celu zabezpieczenie wydarzenia oraz uczestników przed wszelkimi sytuacjami problemowymi. Są to także działania chroniące uczestników, i nie tylko, przed obawami wystąpienia aktów przemocy lub agresji. Zależy jest to od wielu połączonych ze sobą elementów. Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych może wzbudzać duże kontrowersje wśród uczestników (szczególnie kibiców piłkarskich), jednak wymusza na organizatorze respektowanie rygorystycznych nakazów.

Zagrożenie bezpieczeństwa imprezy masowej

Organizacja imprezy masowej musi uwzględniać wiele potencjalnych zagrożeń: zamach terrorystyczny, katastrofę budowlaną, użycie środków pirotechnicznych, pożar, rozboje. Akty chuligaństwa podczas rozgrywek piłkarskich należą do najbardziej znanych i najczęściej występujących zagrożeń. Charakterystycznym zjawiskiem związanym z meczem piłki nożnej są kordony policyjne eskortujące kibiców na rozgrywki. Tło takiego widowiska niejednokrotnie paraliżuje całe wydarzenie. Według danych statystycznych Policji w 2015 roku odnotowano 492 przestępstwa popełnione na meczach piłki nożnej¹¹.

⁹ *Encyklopedia powszechna PWN*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1983, s. 277.

¹⁰ P. Suski, *Zgromadzenia...*, dz. cyt., s. 317.

¹¹ *Bezpieczeństwo imprez masowych...*, dz. cyt.

W krajach zachodnich, gdzie problem ten ujawnił się znacznie wcześniej, podjęto rozmowy o konieczności wprowadzenia nowych kompleksowych rozwiązań. Państwa członkowskie Rady Europy wydały 19 sierpnia 1985 roku w Strasburgu *Europejską konwencję w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej*¹². Zwraca się w niej uwagę na to, że władze państwowe i organizacje sportowe ponoszą odpowiedzialność za sprawny przebieg imprezy oraz za zapewnienie bezpieczeństwa. Strony konwencji podjęły się zadania wprowadzenia nowych środków mających zapobiegać i kontrolować akty przemocy poprzez zastosowanie odpowiednich przepisów karnych, zatrudnienie właściwych sił porządkowych oraz nałożenie dodatkowych zobowiązań na organizatora, który ma dostosować infrastrukturę do całego wydarzenia, podjąć się kompleksowej współpracy z Policją, wprowadzić regulacje uniemożliwiające wniesienie niebezpiecznych przedmiotów i używek psychotropowych na teren imprezy masowej.

Groźne są sytuacje, w których dochodzi do pożaru w trakcie imprezy. Historia takich wydarzeń pokazuje ogromne trudności w prowadzeniu akcji ratowniczych. Czynnikiem dodatkowo komplikującym podjęcie działań jest zjawisko paniki. Tak było w 1994 roku podczas odbywającego się w hali Stoczni Gdańskiej koncertu zespołu Golden Life. W wyniku pożaru prawie trzysta osób zostało rannych, a siedem poniosło śmierć. Organizatorom postawiono zarzuty niedopełnienia obowiązków i nieumyślnego spowodowania tragedii.

Zagrożenia w wielu przypadkach są spowodowane przez czynnik ludzki — niedostateczne przeszkolenie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, brak odpowiednich kwalifikacji, niezajomość podstawowych procedur. Wymienione czynniki mogą wpłynąć na pojawienie się sytuacji kryzysowej¹³.

Wielu zagrożeń nie można nie tylko przewidzieć, ale nawet w pełni zidentyfikować ich źródła. Odnosi się to szczególnie do ataków terrorystycznych. Coraz częściej media informują nas o takim zagrożeniu.

We Francji podczas meczu towarzyskiego Francja — Niemcy, na którym zgromadziło się 80 tysięcy widzów, wśród nich prezydent Francji Fran-

¹² *Europejska konwencja w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprezy masowej, a w szczególności meczów piłki nożnej, sporządzona w Strasburgu dnia 19 sierpnia 1985 r.*, Dz.U. 1995, nr 129, poz. 625.

¹³ P. Sienkiewicz, P. Górny, H. Świeboda, *Aspekty systemowe zarządzania bezpieczeństwem*, [w:] *Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa EURO 2012*, red. M. Marszałek, A. Glen, B. Wiśniewski, Sieradz 2009, s. 42.

cois Hollande, doszło do detonacji ładunku wybuchowego przy samym stadionie Stade de France¹⁴. W celu uniknięcia paniki podjęto decyzję o zamknięciu obiektu od wewnątrz. Główną rolę w takiej sytuacji odgrywa spiker zawodów, do którego należy poinformowanie o zagrożeniu oraz wskazanie miejsc i dróg ewakuacyjnych. Przy wsparciu służb informacyjnych i porządkowych przeprowadzono sprawnie ewakuację w wyznaczone miejsce. W tym przypadku jedynym bezpiecznym miejscem, które mogło pomieścić tyle osób, była płyta murawy stadionu. Zastosowanie tego typu działania miało na celu ochronę uczestników spotkania i ograniczenie możliwości pojawienia się dodatkowego zagrożenia.

Nigdy nie wiadomo, gdzie i kiedy może dojść do ataku. Do najgroźniejszych i najczęstszych należą ataki bombowe. Duże skupiska ludności w jednym czasie ułatwiają terrorystom wmieszanie się w tłum i przeprowadzenie ataku. Bódcem szczególnie przyciągającym zamachowców jest obecność oficjeli podczas różnego rodzaju spotkań czy zgromadzeń. Dodatkowym czynnikiem jest medialność widowiska, dająca możliwość rozgłosu, a to jeden z celów grup terrorystycznych¹⁵.

Organizator imprezy masowej

Bezpieczeństwo uczestników i porządku podczas imprezy masowej spoczywa na organizatorze, którym jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca prawnej osobowości. Organizator odpowiada za bezpieczeństwo danego wydarzenia, co zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych wymaga spełnienia przepisów w zakresie:

- zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom podczas imprezy;
- ochrony porządku publicznego;
- zapewnienia bezpieczeństwa medycznego;
- zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego obiektu.

Organizator zapewnia bezpieczeństwo w takich miejscach, jak stadion, hala sportowa, tereny odpowiednio wydzielone i przeznaczone do przeprowadzenia wydarzenia. Odpowiedzialność organizatora trwa od chwili

¹⁴ <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/zamachy-w-paryzu-dylemat-trenerow-francji-i-niemiec-w-przerwie-meczu,594596.html> [dostęp 26.05.2016].

¹⁵ B. Wiśniewski, R. Socha, M. Gracz, *Zasadnicze...*, dz. cyt., s. 12–13.

udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikom imprezy masowej do momentu opuszczenia przez nich obiektu czy terenu¹⁶.

W szczególny sposób ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych zobowiązuje organizatora do spełnienia wymogów dotyczących ochrony porządku publicznego, zabezpieczenia medycznego oraz technicznego stanu obiektu. Zapewnienie bezpieczeństwa dotyczy:

- spełnienia wymogów określonych w przepisach prawa budowlanego, przepisach sanitarnych i przeciwpożarowych;
- udziału służb porządkowych i informacyjnych oraz kierownika ds. bezpieczeństwa;
- pomocy medycznej;
- zapewniania zaplecza higieniczno-sanitarnego;
- określenia dróg ewakuacyjnych wraz z wyznaczeniem dróg dla służb ratowniczych;
- zapewnienia łączności z podmiotami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy masowej;
- zabezpieczenia wydarzenia w środki ratownicze;
- zapewnienia oddzielnego pomieszczenia dla zespołu kierującego zabezpieczeniem¹⁷.

Kierownik ds. bezpieczeństwa

Rola kierownika ds. bezpieczeństwa oraz pozostałych osób biorących udział w zabezpieczeniu imprezy masowej jest kluczowa dla prawidłowego przebiegu danego wydarzenia. Szczególnie ważne jest, by osoby te miały przywódczy charakter, były zdeterminowane i odporne na sytuacje skrajne. Decyzje podejmowane przez kierownika ds. bezpieczeństwa podczas wystąpienia zagrożenia bądź dezorganizacji imprezy mogą być nieocenione. Każde działanie musi być zgłoszone do organizatora i uzasadnione, gdyż może wpłynąć na przebieg imprezy. W kompetencjach kierownika leży ocena sytuacji i przeciwdziałanie wszelkiemu zagrożeniu.

Ważne jest, aby kierownik był aktywny już w czasie organizacji wydarzenia. Począwszy od rekonesansu miejsca imprezy, poprzez proces jej planowania po opracowywanie każdego szczegółu na spotkaniach sztabowych i zespołowych. Kierownik ds. bezpieczeństwa odpowiada za:

¹⁶ Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku..., dz. cyt.

¹⁷ Tamże.

- służby informacyjne i porządkowe;
- przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych;
- usuwanie przez inne służby usterek, które mogą zakłócić bezpieczeństwo imprezy masowej;
- przygotowanie terenu imprezy;
- akcje ratowniczo-gaśnicze (do chwili przybycia odpowiednich służb PSP);
- organizację służb, pracowników ochrony, usuwanie zagrożenia, przeprowadzanie ewakuacji;
- udzielanie pomocy poszkodowanym z wykorzystaniem możliwych środków w ramach swoich kompetencji;
- zapoznanie wszystkich służb z planem obiektu, terenu danej imprezy;
- zabezpieczenie każdego możliwego miejsca niebezpiecznego;
- zabezpieczenie danych z monitoringu i przekazanie materiałów Policji.

Służby porządkowe i informacyjne

Służby porządkowe i informacyjne odgrywają szczególną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa. Służba informacyjna składa się z osób wyznaczonych przez organizatora. Podlegają one kierownikowi ds. bezpieczeństwa. W skład tej grupy wchodzi również spiker zawodów sportowych. Wszyscy muszą być przeszkoleni z bezpieczeństwa imprez masowych. Służba porządkowa także jest wyznaczana przez organizatora i podlega kierownikowi ds. bezpieczeństwa. Wyróżnia ją obowiązek posiadania ważnej licencji pracownika ochrony fizycznej oraz przeszkolenie z bezpieczeństwa imprez masowych.

Wymogi, jakie są stawiane kierownikowi ds. bezpieczeństwa oraz służbom porządkowym i informacyjnym, określone zostały w *Ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych* oraz w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2011 r.* Regulują szczegółowo warunki, jakie należy spełnić. W dokumentach opisano wymagania i obowiązki, uprawnienia, zasady identyfikacji, wyposażenie, a ponadto działania (interwencje), jakie można podjąć w stosunku do uczestników imprez. Zawarta jest też informacja regulująca wytyczne w zakresie liczebności poszczególnych służb.

Przyjmuje się, że członkowie służb są osobami działającymi na pierwszej linii, odpowiedzialnymi za sprawny przebieg danego wydarzenia.

Do ich kompetencji należy przede wszystkim dbanie o przestrzeganie porządku, dyscypliny i kultury na widowni. Dodatkowo powinni służyć pomocą i podejmować natychmiastowe działania, zwłaszcza gdy dochodzi do przejawów agresji i przemocy¹⁸.

Rekrutacja pracowników do tych służb powinna mieć charakter selekcyjny, a osoby do niej przystępujące powinny posiadać odpowiednie predyspozycje psychiczne, cieszyć się nienagannym stanem zdrowia i prezentować swoim zachowaniem wzorową postawę. Cechą pożądaną jest również elastyczność¹⁹.

Rola Policji w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego to jedno z najważniejszych zadań państwa. Zagwarantowanie bezpieczeństwa obywatelom obowiązuje także podczas imprez masowych oraz w okolicznościach im towarzyszących. Policja jako uzbrojona i umundurowana formacja jest ustawowo powołana do zapewnienia bezpieczeństwa ludziom, a także bezpieczeństwa porządku publicznego²⁰.

Głównym zadaniem Policji jest zapewnienie ochrony życia i zdrowia obywatelom oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochrona bezpieczeństwa oraz porządku publicznego, ponadto zapewnienie ładu i spokoju w miejscach publicznych. Imprezy masowe niewątpliwie podlegają w różnych fazach i w różnym stopniu ochronie przez Policję. Niezależnie od przepisów zawartych w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych, w której mowa o roli organizatora, w kompetencjach Policji związanych z bezpieczeństwem imprez masowych leżą następujące zadania:

- opiniowanie zezwoleń na realizację imprezy;
- udział w ustalaniu wykazów stadionów, obiektów lub terenów, na których konieczne jest rejestrowanie obrazu i dźwięku;
- bezpośrednio zabezpieczanie imprez masowych;
- czynności związane z wykonywaniem obowiązku osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji;

¹⁸ J. Znajdek, *Służby porządkowe w polskim prawodawstwie*, [w:] *Ochrona fizyczna osób i mienia. II stopień licencji oraz ochrona imprez masowych*, red. J. Wojtala, M. Mielewicz, Dom Organizatora, Toruń 2011, s. 480.

¹⁹ Tamże, s. 481.

²⁰ *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji*, Dz.U. 1990, nr 30, poz. 179.

- gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych;
- uzgadnianie projektów przebudowy stadionów²¹.

Wiele czynności zabezpieczających Policja wykonuje z wyprzedzeniem. Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych Policja może przywracać porządek na obiektach stadionowych bądź na terenie wytyczonym i zakwalifikowanym do przeprowadzenia imprezy masowej. Każde jej działanie jest podejmowane na wniosek organizatora lub kierownika ds. bezpieczeństwa.

Podsumowanie

Imprezy masowe są istotną częścią życia społecznego. Dla wielu ludzi jest to dodatkowa forma aktywnego spędzenia czasu, inni chcą być częścią jakiegoś wyjątkowego wydarzenia. Organizacja bezpiecznych imprez masowych wymaga zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów. Należy zwrócić uwagę na kwestie wspólnego bezpieczeństwa i sprostać wyzwaniom zmieniającego się dynamicznie środowiska. Odpowiedzialność ta spoczywa na organach państwowych i administracyjnych, ale także na samych obywatelach.

BIBLIOGRAFIA

- [1] *Bezpieczeństwo imprez masowych w 2015 roku*, raport opracowany przez Komendę Główną Policji, [online], www.kpk.policja.gov.pl/kpk/statystyki/11,Dane-statystyczne.html [dostęp 17.05.2016].
- [2] *Encyklopedia powszechna PWN*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1983.
- [3] *Europejska konwencja w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprezy masowej, a w szczególności meczów piłki nożnej, sporządzona w Strasburgu dnia 19 sierpnia 1985 r.*, Dz.U. 1995, nr 129, poz. 625.
- [4] Parszowski S., Kruczyński A., *Imprezy masowe, organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki*, Difin SA, Warszawa 2015.
- [5] Sienkiewicz P., Górny P., Świeboda H., *Aspekty systemowe zarządzania bezpieczeństwem*, [w:] *Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa EURO 2012*, red. M. Marszałek, A. Glen, B. Wiśniewski, Sieradz 2009.

²¹ P. Suski, *Zgromadzenia...*, dz. cyt., s. 340–344.

- [6] Suski P., *Zgromadzenia i imprezy masowe*, LexisNexis, Warszawa 2010.
- [7] *Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych*, Dz.U. 2013, poz. 611.
- [8] *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji*, Dz.U. 1990, nr 30, poz. 179.
- [9] Wiśniewski B., Socha R., Gracz M., *Zasadnicze problemy prawno-organizacyjne bezpieczeństwa masowych imprez sportowych*, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała 2010.
- [10] Znajdek J., *Służby porządkowe w polskim prawodawstwie*, [w:] *Ochrona fizyczna osób i mienia. II stopień licencji oraz ochrona imprez masowych*, red. J. Wojtala, M. Mielewicz, Dom Organizatora, Toruń 2011.
- [11] <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/zamachy-w-paryzu-dylemat-trenerow-francji-i-niemiec-w-przerwie-meczu,594596.html> [dostęp 26.05.2016].

SECURITY EVENTS MASS — SELECTED ISSUES

ABSTRACT

Ensuring the security of mass events rests with the various entities of public administration, the police, other services and institutions. Mass events both past and in today's days require multiple coordinated action on the part of the organizer as well as other entities in order to ensure the safety of participants. This article discusses the issues related to the thematic area of security events. In this case, have been described and presented basic definitions relating to the concept of the safety and security of mass events, also characterized the competence of some of the services responsible for security during the event. In addition, the article presents the danger that may occur during the mass event.

Keywords:

safety, organizer, protection services and information, danger.